

Cele i wartości UE

Posted on 5 lutego, 2026

Cele i wartości UE

Cele Unii Europejskiej obejmują:

- wspieranie pokoju, wartości UE i dobrobytu obywateli UE
- zagwarantowanie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w przestrzeni bez granic wewnętrznych
- promowanie zrównoważonego rozwoju opartego na trwałym wzroście gospodarczym i stabilności cen, na wysoce konkurencyjnej gospodarce rynkowej umożliwiającej pełne zatrudnienie i postęp społeczny oraz na ochronie środowiska
- zwalczanie wykluczenia społecznego i dyskryminacji
- wspieranie postępu naukowo-technicznego
- zwiększanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między państwami członkowskimi
- ochrona bogatej różnorodności kulturowej i językowej
- ustanowienie unii gospodarczej i walutowej, której walutą jest euro.

Wartości Unii Europejskiej:

Wartości UE są wspólne dla społeczeństw państw członkowskich, w których najważniejsze są włączenie społeczne, tolerancja, sprawiedliwość, solidarność i niedyskryminacja. Wartości te są integralną częścią europejskiego stylu życia:

- **Godność człowieka**

Godność człowieka jest nienaruszalna. Musi być szanowana i chroniona. Stanowi podstawę praw podstawowych.

- **Wolność**

Wolność poruszania się daje obywatelom prawo do swobodnego przemieszczania się po Europie i przebywania na terytorium Unii. Swobody jednostki, takie jak poszanowanie życia prywatnego, wolność myśli, wyznania, zgromadzeń i wypowiedzi oraz swobodny dostęp do informacji są chronione na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

- **Demokracja**

Podstawą funkcjonowania UE jest demokracja przedstawicielska. Każdy obywatel Unii korzysta również z praw politycznych. Każdy pełnoletni obywatel UE ma prawo kandydować i głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Obywatele UE mają prawo do kandydowania i głosowania w swoim państwie pobytu lub w państwie pochodzenia.

- **Równość**

Wszyscy obywatele UE są równi wobec prawa. Zasada równości kobiet i mężczyzn leży u podstaw wszystkich polityk europejskich i stanowi podstawę integracji europejskiej. Ma ona zastosowanie we wszystkich dziedzinach. Zasada równego wynagrodzenia za pracę o równej wartości została zapisana w traktacie w 1957 r. Choć wciąż zauważalne są pewne nierówności, UE poczyniła w tym względzie znaczne postępy.

- **Praworządność**

UE opiera się na zasadzie praworządności. Oznacza to, że podstawą wszystkich jej działań są traktaty, przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez jej państwa członkowskie. Prawa i sprawiedliwości strzeże niezależne sądownictwo. Państwa członkowskie uznały ostateczną właściwość Trybunału Sprawiedliwości, którego wyroki muszą być przestrzegane przez wszystkich.

- **Prawa człowieka**

Prawa człowieka są chronione na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Obejmują one prawo do bycia wolnym od dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, a także prawo do ochrony danych osobowych i prawo do dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Te cele i wartości stanowią podstawę UE i są określone w [traktacie lizbońskim](#) oraz w [Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej](#).

W 2012 r. UE dostała Pokojową Nagrodę Nobla za działania na rzecz pokoju, pojednania, demokracji i praw człowieka w Europie.